

af Kommissionsbetænkningen, det staa Side 3: „Ved Privatbaneanlæg har Kommissionen — bortset fra et Par Tilfælde“ — det var ved Ribe og ved Eskær—Slyngeder højt oppe i Vendsyssel — „hvor ganske særlige Forhold ere til Stede — fundet det rettest ikke at foreslaa Statens Tilskud sat højere end til Halvdelen af Anlægssummen. En større Del af Kommissionens Medlemmer“ — det var den største Del af Kommissionens Medlemmer — „formener dog, at det vil være nødvendigt at afvige noget herfra, dersom de foreslaaede Baneanlæg i de tyndt befolkede og til Dels uopdyrkede Egne af Landet skulle kunne gennemføres, men at saadanne Afvigelser maa blive et Billighedshensyn, som henstilles til Regeringens og Rigsdagens Overvejelse.“ Det var kun under denne Forudsætning, at jeg og adskillige andre af Kommissionens Medlemmer gik med til det sidste og endelige Forslag. — Ja, Principet, der anvendes overfor Skive—Skern-Banen, anser jeg saaledes for prisværdigt, og jeg vilde anse det for ønskeligt, om man gik videre paa samme Vej og, i Stedet for at kræve Halvdelen af de fattige Hedekommuner eller $\frac{2}{3}$ eller $\frac{3}{5}$, i det allerhøjeste forlangte $\frac{1}{4}$ til private Baner og ellers anlagde Statsbaner. Det er i alt Fald min Tankegang, og i den Retning gaar mine Ønskers Maal med Hensyn til Fremtiden. Jeg agter ikke at stille noget Ændringsforslag i den Retning til det foreliggende Forslag, men jeg peger kun paa det som et udmærket godt Princip, der ikke blot gavner de paagældende Egne, men skaber nyt Land for Staten.

Saa havde det ærede Medlem dernæst adskilligt at indvende mod enkelte andre Baneanlæg, og jeg skal berøre det ganske kort. — Overtagelsen af den østsjællandske Bane kunde han ikke forstaa, han kaldte det uforstaaeligt, at den skulde optages blandt Statsbanerne, og at vi skulde skride til at købe den. Jeg vil sige dertil, at det har altid været mig uforstaaeligt, hvorfor denne Bane, der har været Privatbane og har ligget som Privatbane i mange Aar, blev anlagt paa den Vis, som det den Gang skete. Thi iblandt alle de forskellige Principper, der ere bragte i Anvendelse for vore Privatbaneanlæg, finder jeg — ja, det er maaske et stærkt Ord, men jeg tror, det er rigtigt —, at det er noget af det mest meningsløse at sige som saa: De private kunne anlægge Baner og drive dem, men vi garantere, at de faa 4 pCt. Udbytte af deres Aktier. Det har jeg altid fundet var

en helt forkert Maade at bygge Baner paa. Naar Staten har garanteret 4 pCt. Rente af Aktiekapitalen, synes jeg rigtignok, at det var rigtigere og heldigere, at Staten stod for det hele. Det ærede Medlem havde ikke nogen Tro paa, at den højt-ærede Finansminister kunde rejse Penge paa Statslaan til $3\frac{1}{2}$ pCt., saa at der kunde vindes noget for Statskassen, saaledes som den højtærede Trafikminister har peget paa. Det ærede Medlem ved jo lige saa godt som jeg, at de Statslaan, vi have, have vi opnaaet til en ringere Rente-fod end $3\frac{1}{2}$ pCt. Naar vi paa Finansloven give Laan til forskellige Øjemed til en Rente af $3\frac{1}{2}$ pCt., har Statskassen i Regelen tjent derved. Det kan gerne være, at det ærede Medlem har Ret i, at det ikke vil være muligt at rejse Statslaan til $3\frac{1}{2}$ pCt. under de ugunstige Pengeforhold, vi i Øjeblikket leve under, men det staaer heller intetsteds skrevet, at det skal ske nu; det kan vente til en Tid, hvor Forholdet paa Pengemarkedet er bedre end nu.

Det ærede Medlem gjorde dernæst nogle Bemærkninger om Køge-Banen. Jeg tror nu ikke, at der er stor Uenighed om Banen fra København til Køge, den vil det ærede Medlem vistnok ikke indvende noget imod. (*Bramsen*: Det har jeg heller ikke gjort!). — Nej, det har det ærede Medlem ikke gjort. Men det ærede Medlem indvendte noget mod Køge—Kværkeby-Banen. Maa jeg bede ærede Medlemmer se paa de Situationskort, der ere omdelte. Saa ville De se, at Køge—Kværkeby-Banen staaer i en ret naturlig Forbindelse med Korsør-Banen og gerne kan betragtes som en delvis gennemgaaende Bane, der sætter Sydøstsjælland i Forbindelse med de Baner, der føre mod Fyn og Jylland. Allerede i 1894 blev der vedtaget en Privatbane fra Køge til Borup, den Gang fandt man det rigtigt. (*Bramsen*: Privatbane!). Ja, det var det ganske rigtigt. Den Bane er aldrig bleven anlagt, men jeg antager, at det høje Tings Medlemmer, naar de se paa Kortet, ville erkende, at en Bane fra Køge til Kværkeby er mere naturlig end en Bane fra Køge til Borup.

Det ærede Medlem havde adskillige Bemærkninger at gøre til Værdistigningen, men det kommer jeg senere til at berøre.

Selve Forslaget, som det foreligger, kan jeg i det væsentlige anbefale, men jeg maa pege paa adskillige Enkeltheder, som jeg kunde have ønsket anderledes.

For det første vil jeg nævne Dobbelt-